

OŠ PLANINA PRI SEVNICI
RAZISKOVALNA NALOGA

**»Kri – darilo
življenja«**

» Človek se ne rodiš, temveč postaneš.« (dr. Janez Drnovšek)

Šolsko leto: 2009/2010
Mentorica: Majda Kočevar Klaužer

1. POTEK DELA

1.1. DELO ČLANOV ZGODOVINSKEGA KROŽKA

Na ustanovnem sestanku članov zgodovinskega krožka septembra 2009 je mentorica Majda Kočevar Klaužer podrobno predstavila letošnjo temo zgodovinske raziskovalne naloge z naslovom »Humanitarna dejavnost v našem kraju«.

Skupaj smo naredili načrt in se glede na razpoložljive zgodovinske vire odločili za temo »Krvodajalstvo na Planini«. Nato smo se lotili raziskovalnega dela – pri tem smo zelo uživali, saj smo v arhivskem gradivu zasledili svoje stare starše, starše in sosede. Pri delu smo se srečevali s težkim razbiranjem zapisov v arhivskem gradivu, ki je bilo napisano ročno.

- Zbrali smo gradivo oz. vire, ki govorijo o krvodajalstvu.
- Pregledali smo pisne vire oz. literaturo na to temo, predvsem arhiv krvodajalstva, ki ga je zbral dr. Janez Šmid.
- Pomagali smo si z informatorji – pripravili smo vprašalnike za intervjuje s krvodajalci.
- Opravili smo intervjuje in jih analizirali.
- Na razgovor smo povabili dr. Janeza Šmida, ki je bil pobudnik krvodajalstva na Planini.

1.2. CILJI RAZISKOVANJA

1. Spoznavati, zakaj so se ljudje udeleževali krvodajalskih akcij.
2. Ugotoviti razlike med krvodajalskimi akcijami nekoč in danes.
3. Vez med preteklostjo in sedanostjo.
4. Ugotoviti, kako se je začel razvoj krvodajalstva na Planini.

Pri raziskovanju komunikacije v preteklosti smo izhajali iz nekaterih hipotez:

- Krvodajalcev je bilo včasih manj.
- Akcije je bilo včasih težje organizirati, zato je bilo potrebno veliko več aktivnosti krvodajalske komisije.

1.3. ČLANICE ZGODOVINSKEGA KROŽKA

1. Karin Rajh, 9. r
2. Katja Jazbinšek, 9. r
3. Monika Tisel, 9. r
4. Ana Zakšek, 9. r
5. Marjetka Ulaga, 9. r
6. Iris Žavski, 9. r

Posebna zahvala velja dr. Janezu Šmidu, ki se je tudi letos odzval našemu povabilu in na zanimiv način prikazal razvoj krvodajalstva na Planini pri Sevnici ter svoje dolgoletno delo na tem področju ter prispeval ogromno slikovnega materiala in drugih pisnih virov.

2. DELO ZGODOVINSKEGA KROŽKA V SLIKAH

Na obisku zgodovinskega krožka je bil dr. Janez Šmid

Dr. Janez Šmid je družinski zdravnik, ki je leta 1969 prišel na Planino in se leta 2007 upokojil, a še vedno enkrat tedensko dela, ker trenutno Planina nima svojega zdravnika. Njemu gre tudi zasluga za tako odmevne krvodajalske akcije na Planini pri Sevnici.

Članom zgodovinskega krožka so se pri pogovoru z dr. Šmidom Janezom pridružili tudi učenci, ki obiskujejo izbirni predmet raziskujem preteklost domačega kraja.

3. UVOD

Letos smo se odločili, da bomo zbrali podatke o krvodajalstvu na področju Planine, ki je delovalo v okviru KO RK Planina pri Sevnici. Našli smo veliko pisnih in ustnih virov na to temo, zato smo se odločili za naslov **»Kri – darilo življenja«**.

Krvodajalci imajo tudi svoj dan, in sicer 4. junij. Ta dan praznujemo po vsem svetu v počastitev in zahvalo vsem, ki prostovoljno in brez plačila darujejo kri, – najdragocenejše darilo – DARILO ŽIVLJENJU.

Pri nas ta dan praznujemo spomin na prve konzervirane steklenice krvi pri nas, v Avstriji pa se je na ta dan rodil odkritelj sistema krvnih skupin ABO Karel Landsteiner.

Krvodajalstvo je močno povezano z Rdečim križem, ki je nastal na pobudo H. Dunanta (1863) in je bil ustanovljen 1928 v Haagu. To je mednarodna humanitarna organizacija, ki prek nacionalnih odborov skuša omiliti trpljenje v vojnah, skrbi za vojne ujetnike in za zamenjavo teh, skuša najti pogrešane, nacionalne organizacije pa sodelujejo tudi pri negi bolnikov, v reševalni službi, obrambi pred naravnimi nesrečami in zračnimi napadi.

Henry Dunant in meščani Ženeve, ustanovitelji RK (iz Glasila Rdečega križa)

V Sloveniji je bil RK ustanovljen leta 1944, v okviru njega pa je delovalo tudi krvodajalstvo.

4. KAJ JE KRVODAJALSTVO

Veliki splošni leksikon pravi, da je krvodajalstvo organizirana služba za zbiranje krvi, potrebne za transfuzijo. V posebnih zavodih, univerzitetnih klinikah ali v okviru Rdečega križa preiskujejo neoporečnost krvi prostovoljnih ali plačanih krvodajalcev in določajo krvne skupine. Krvne pripravke zbirajo v krvnih bankah, kri pa je lahko namenjena tudi takojšnji transfuziji. Krvodajalstvo je tudi dejanje prostovoljnega darovanja krvi.

Krvodajalstvo je dejavnost, povezana z darovanjem krvi ali njenih sestavin. Je ena največjih solidarnostnih akcij, ki nepretrgano potekajo po svetu. Zagotavlja stalne vir krvi in krvnih pripravkov, potrebnih za normalno izvajanje programov zdravstvenega varstva. V njem veljajo načela prostovoljnosti, neplačanosti in anonimnosti. Začetki so povezani s posameznimi primeri neposrednih transfuzij krvi.

5. ZGODOVINSKI RAZVOJ KRVODAJALSTVA V SLOVENIJI

5.1. ZAČETKI TRANSFUZIOLOGIJE

Podatki o začetkih transfuziologije so iz intervjuja s Sonjo Sovdat - Banič, ki je bil objavljen v glasilu RK Slovenije iz leta 1998.

Leta 1944 je bil v Beogradu ustanovljen Zavod za transfuzijo krvi Jugoslovanske armade. Dr. Janez Milčinski, šef Slovenske vojaške bolnice v Zadru, je predlagal, da bi začeli s pripravami na ustanovitev transfuzijske službe v Sloveniji. Za vodjo je postavil Sonjo Sovdat - Banič, ta pa je zraven potegnila še Franca Fludernika in Marjano Vorino. Imeli so nekaj težav z načelnikom Vrhovnega štaba, vendar so jih 1945 razrešili v Beogradu. Od tam so odšli v Zadar, pripravili vse potrebno za selitev v Ljubljano in po nekaj dneh priprav prispeli v osvobojeno Slovenijo. Najprej so jih hoteli obdržati v Bolnici Snežana, odkoder naj bi obiskovali druge po Sloveniji. Komaj so dosegli, da so z delom začeli v Ljubljani in ne v Snežani.

Upravnik Centralne vojne bolnice, major dr. Milan Červinka - Žiga, je Sonji in ostalim dal pisno pooblastilo za organizacijo oddelka za transfuzijo v njegovi bolnici, s pozivom vojaškim in civilnim oblastem, da jim dajo pri tem vso podporo. Delovali so lahko v Laboratorijskem paviljonu CVB na Zaloški cesti, poleg pa so dobili še šest mobiliziranih srednješolcev.

Krvodajalce je pregledoval zdravnik Interne klinike, prim. dr. Heferle. Pribor za konzerviranje krvi, serum za določanje krvne skupine in laboratorijski pribor so dobili pri Beograjskem zavodu. Prosili so za propagandni oddelek, za pomoč med prebivalstvom s pozivi za darovanje krvi za ranjene borce. Že naslednji dan je v bolnišnici čakalo 150 Ljubljančanov. Tem so obrazložili takratno stanje – niso imeli urejenih prostorov, potrebne opreme, jih popisali in jim zagotovili, da bodo med prvimi, ki bodo darovali kri. V nekaj dneh so adaptirali prostore in dobili ustrezno pisarniško opremo, centrifugo in hladilnik za hlajenje steklenic s konzervirano krvjo. 4. junija 1945 so odvzeli prve doze krvi in konzervirali prvih 19 steklenic krvi. Osebe vojaških sanitet so učili, kako določati krvno skupino in dajati transfuzije, poslali pa so jim tekočo plazmo in serume za določanje krvnih skupin ABO.

Do konca tistega leta je kri darovalo 799 krvodajalcev, odvzeli so 206 litrov krvi. Kri so dajali brezplačno, uprava CVB pa jim je dajala topli obrok hrane ter v zahvalo olje, sladkor in moko.

Pri reorganizaciji oddelka za transfuzijo krvi so bili vsi dotedanji delavci demobilizirani. Povpraševanje po krvi, plazmi in serumih ter potrebe po določenih krvnih skupinah pa so terjale, da oddelek ne sme prenehati z delom, zato so delavci kljub demobilizaciji ostali prostovoljno in brezplačno. Iskali so možnost povezave z Medicinsko fakulteto. Vendar je januarja 1946 oddelek za transfuzijo krvi prevzelo Ministrstvo za ljudsko zdravje LRS in ga preimenovalo v Zavod za transfuzijo krvi Medicinske fakultete v Ljubljani, Sonja Sovdat-Banič pa je bila imenovana za vodjo zavoda.

Zaradi nadaljevanja študija je vodstvo predala dr. Pavli Jerini - Lah, ki je bila na tem mestu do junija 1948, ko je odšla v Beograd, Sonja pa je ponovno prevzela vodenje Zavoda.

Krvodajalce so dobili prek javnih pozivov, plakatov in v okviru zdravstvene službe ter z obiskom na terenu. Krvodajalci so dobili živilske nakaznice (določeno količino določenih živil za določeno količino krvi), po ukinitvi le-teh pa denarno nagrado (1 dinar za 1 ccm krvi). Ker takratni še edini zavod za krvodajalstvo v Sloveniji ni več mogel zadovoljiti vseh potreb, je takratni minister za zdravje dr. Marjan Ahčin soglašal z ustanavljanjem novih transfuzijskih oddelkov, prvi med njimi je bil ustanovljen v Celju leta 1949, malo kasneje, istega leta pa še v Mariboru. Zavod jim je odstopil svoje medicinske sestre, kasneje pa so začeli uvajati učenke enoletne bolničarske šole.

Zaradi plačevanja krvi so nekateri hodili na krvodajalske akcije večkrat na mesec, imeli so tudi primer, ko je nekdo dal dvakrat v enem tednu po pol litra krvi v različnih transfuzijskih oddelkih po Slovenji. Da bi to preprečili, so si pošiljali sezname krvodajalcev v druge oddelke po Sloveniji, vendar so prišli do ugotovitve, da se prijavljajo tudi pod drugim imenom, zato so s 1. januarjem 1953 ukiniteli plačano krvodajalstvo. Tisti, ki so dajali kri brez želje po denarju, so hodili še naprej in število krvodajalcev se ni pretirano zmanjšalo.

Začetnik prostovoljnih brezplačnih krvodajalskih akcij je bil dr. Danilo Gomilšček, zdravnik v Zagorju, aktivist Rdečega križa, ki je organiziral krvodajalsko akcijo med zagorskimi rudarji. Odziv je bil izreden, zagorskim pa so sledili trboveljski rudarji, kar pa je navdušilo vodjo Zavoda za transfuzijo krvi Sonjo Sovdat - Banič, ki je takratnemu sekretarju Glavnega odbora RKS prof. Josipu Jerasu predlagala, da Rdeči križ prevzame organizacijo krvodajalskih akcij.

***Darovalci krvi —
rudarji, na prvem
odvzemu krvi v
Zagorju, 1953
(pregled pri zdravniku)***

(Slika iz Glasila RK, 1998)

Predlog je bil po dolgih sestankih in pogovorih sprejet. V času plačila krvodajalcem od junija 1945 do 31. decembra 1952 je bilo v Sloveniji registriranih 11.694 krvodajalcev, po uvedbi anonimnega prostovoljnega krvodajalstva leta 1953 pa je dalo kri 20.210 krvodajalcev.

Odziv pripisujejo izjemno strokovnemu pristopu in odlični organizaciji, ki jo je vodila komisija za krvodajalstvo pri Glavnem odboru RKS. Tudi na Zavodu so se prilagodili razmeram in organizirali mobilno ekipo, ki je delovala na terenu in se s tem približala krvodajalcem. Vozilo jim je posodila vojska, osebje pa se je sedeč med zaboji in materialom vozilo po terenu.

Zaradi naglega razvoja transfuziologije in potreb po krvi je Izvršni svet Ljudske skupščine 25. decembra 1955 sprejel odločbo o ustanovitvi Zavoda SRS za transfuzijo krvi v Ljubljani, ki ga je vodila Sonja Sovdat - Banič do svoje upokojitve oktobra leta 1979. Po ustanovitvi le-tega so pričeli tudi z izgradnjo novega sedeža, kar pa ni bilo pogodu zveznemu ministru za zdravstvo, a se je po nekaj pogovorih vse lepo izšlo. Takrat se je začel nagel vzpon in strokovni razvoj transfuziologije na Slovenskem.

S prevzemom RK Slovenije organizacije krvodajalstva leta 1953, z ustanovitvijo Republiškega zavoda za transfuzijo krvi 1956, s strokovnimi navodili za organiziranje transfuzijske službe, ki jih je izdal Svet republiškega zdravstvenega centra 1968, s strokovnimi navodili o delovnih področjih in krvodajalskih območjih Zavoda in transfuzijskih oddelkih v bolnišnicah, je bila v Sloveniji dosežena organizacija transfuzijske službe in krvodajalstva, kot jo priporoča Mednarodno društvo za transfuzijo krvi.

V času plačila krvodajalcev od junija 1945 do 31. decembra 1952 smo imeli v Sloveniji registriranih 11.649 krvodajalcev. Po uvedbi brezplačnega anonimnega prostovoljnega krvodajalstva leta 1953 pa je dalo kri 20.210 krvodajalcev. Povsod so poudarjali, da z darovano krvjo rešujejo življenja, omogočajo zdravljenje svojcem, prijateljem in znancem, zato je darovanje krvi zdravega človeka nepogrešljivo.

25. decembra 1955 je bila sprejeta odločba o ustanovitvi Zavoda SRS za transfuzijo krvi v Ljubljani. Tega je vodila do upokojitve oktobra Sonja Sovdat - Banič, ustanoviteljica in dolgoletna direktorica Zavoda za transfuzijo krvi.

Iz Enciklopedije Slovenije smo izvedeli, da so bili v Sloveniji pred 2. svetovno vojno le posamezni primeri direktnega dajanja krvi. Za začetek organiziranega krvodajalstva v Sloveniji velja 4. 6. 1945, ko je bila ustanovljena v Ljubljani transfuzijska služba in so bile odvzete prve doze konzervirane krvi. Leta 1953 je skrb za organizacijo prevzel RKS. V Sloveniji daruje kri redno nekaj več kot 5 % prebivalstva letno, kar zadošča za normalne potrebe slovenskega zdravstva. Krvodajalci so lahko vsi ljudje, stari od 18 do 65 let.

6. KRAJEVNI ODBOR RDEČEGA KRIŽA PLANINA PRI SEVNICI

Na Planini pri Sevnici je začel delovati RK že takoj po vojni, v okviru katerega je delovala tudi komisija za krvodajalstvo.

Planina pri Sevnici je podeželsko okolja, a po zaslugi nekaterih ljudi je bilo njegovo delovanje močno in spada med najrazvitejše v celjski občini.

Iz poročila Cvetke Tržan in dr. Janeza Šmida je bil RK zelo dejaven na več področjih: pri razdeljevanju oblačil revnejšim, obiskovanju v domu ostarelih in na domu, tečajih prve pomoči, tečajih za nego bolnikov na domu, srečanjih starostnikov in krvodajalcev, krvodajalskih akcijah, kar je razvidno tudi iz spodnjega slikovnega gradiva, ki ga hrani dr. Janez Šmid.

Tečaji prve pomoči in civilne zaščite (iz arhiva dr. Šmida, stare več kot 30 let)

Iz poročila Cvetke Tržan o delu KO RK Planina pri Sevnici v letih 1964–1985 je razvidno naslednje:

Nekako do leta 1963 ali 1964 sta v organizaciji RK največ delala Stane Jazbec in pokojna gospa Rovšek iz Doropolja. Za svoje delo sta prejela tudi odlikovanje občinskega odbora RK.

Na predlog občinskega odbora RK, ki ga je vodil Peter Denžič, je bil leta 1964 izvoljen nov odbor v sestavi:

- predsednica: Cvetka Tržan
- tajnica: Marija Žagar
- blagajničarka: Danica Jazbinšek

Da bi bilo delo uspešno, so iz vsake vasi izvolili še po enega odbornika. Na prvih sejah so sestavili seznam osamljenih, ostarelih in pomoči potrebnih ljudi. Po potrebi so te sezname dopolnjevali.

Svoje delo so ocenili za dokaj uspešno. Članstvo je bilo številno – nad 200, kar je bila velika zasluga celotnega odbora, ki so ljudi na svojem terenu dobro poznali. Večkrat so prejeli od občinskega odbora RK obleko, spodnje perilo in posteljnino, kar so razdelili ljudem, ki so bili tega potrebni. Delili so tudi čevlje, ki jim jih je pripeljal Marjan Manček – čevljar iz Celja, in nas pooblastili, naj jih dajo ljudem, ki jih potrebujejo.

Organizirali so srečanje starostnikov, za nje pripravili kulturne programe in pogostitev. Ob 8. marcu ali za novo leto so obiskali vse tiste, ki so bili priklenjeni na posteljo ali pa se skupnega srečanja niso mogli udeležiti. Ob tej priložnosti so jih tudi skromno obdarili. Največ obiskov sta opravili Marija Žagar in Cvetka Tržan.

Pozabili niso tudi na tiste v domovih, ti so bili obiskov še posebno veseli.

V Šmarju: Selič iz Podvin
Zalokar iz Podpeči nad Marofom
Marija Levstik iz Šentvida

V Poljčanah: Urška Bovha iz Planinske vasi
Julijana Slatner iz Planinske vasi
Matilda Pajk s Praprotnega
Marija Jus s Planine

V Begunjah: Vida Romih iz Šentvida (še živi)

Med zimskim časom so bili organizirani tečaji za nego bolnikov na domu, in to v Šentjurju in na Planini. Vodile so jih medicinske sestre. Udeležba je bila številna. Večkrat so bili tudi tečaji prve pomoči, ki pa so se jih udeleževale največ mladinke. Ob koncu tečaja oz. na pomlad so bila vedno tekmovanja, in sicer na Planini, v Šentjurju, Novem mestu, Velenju in v Šmarju.

Mladinke so jih častno zastopale in bile kdaj tudi med najboljšimi. Pri tem je imel mnogo zaslug pokojni gospod Silvo Levec, ki je organizaciji veliko pomagal tudi z raznimi nasveti, jim nudil prostor za sestanke in podobno. Sodelovali so tudi z organizacijo v kraju: ZB NOV, SZDL in s šolo, ki jim je bila vedno pripravljena pomagati z vsem, kar so potrebovali. V okviru RK je bil na šoli organiziran podmladek RK. Vanj so bili vsako leto sprejeti učenci prvega razreda. Sprejem je bil dokaj slovesen, udeležili so se ga tudi predstavniki občinskega odbora.

Podmladkarji so organizaciji pomagali pri izvedbi kulturnih programov, pobiranju članarine in obiskih starejših, onemoglih ali pa osamljenih ljudi. O tem delu so vodili tudi zapiske. Vodja le-teh je bila Cvetka Tržan. V sedmih razredih je bil vsako leto tečaj prve pomoči, ki je obsegal teoretični in praktični del. Učenci so o tem prikazali svoje znanje na obrambnih dnevih, ki so bili vsako leto v aprilu. Za ta dela ima največ zaslug Marija Žagar.

OBČINSKI ODBOR RDEČEGA KRIŽA
IN ODELEK ZA LJUDSKO OBRAMBO
OBČINE ŠENTJUR PRI CELJU

DNE: 14. april 1975

RAZPIS VI. OBČINSKEGA TEKMOVANJA EKIP PRVE POMOČI

Občinski odbor Rdečega križa in oddelek za ljudsko obrambo občine Šentjur pri Celju.

RAZPISUJETA

VI. občinsko tekmovanje prve pomoči, ki bo

v soboto 17. maja 1975 ob 8. uri v zdravstvenem domu Šentjur pri Celju

Ekipa šteje 6 tekmovalcev. Ekipa mora biti opremljena z dvema torbicama za prvo pomoč.

Vodja ekipe prijavi ekipo tekmovalni komisiji do 8. ure.

Predsednik
Obč. križa

Oddelek za
ljudsko obrambo

Vabilo iz arhiva na tekmovanje VI. občinskega tekmovanje prve pomoči iz leta 1975

Tečajji:

Na Planini je bilo organiziranih več tečajev prve pomoči za šoferje in za Civilne zaščite, ter Podmladek Rk.

v letu 1971. je bilo	5 tečajev	z	116 tečajniki	za šoferje
in in	3 tečajji	za	48 tečajniki	Civilne zaščite in podm.Rk
1972.	"	4	"	98 " za šoferje
	"	2	"	36 " Civilne zaščite
1973	"	6	"	147 " za šoferje
"	"	2	"	26 " Civilne zaščite
1974.	"	2	"	38 " za šoferje
	"	3	"	54 " G I C Planina (3 Tajfun) 2e urna
	"	2	"	32 " Civilne zaščite.

Skupaj 31 tečajev z z skupno 559 tečajniki.

Za izvedbo vseh teh tečajev, je zelo velika zasluga Dr. Šmida, saj je poleg svojega dela in obiskov na doma, si pritrgal čas in predaval in vzgajal tekmovalne ekipe Civilne zaščite, saj se prav te ekipe dosegale pod njegovim vodstvom najboljše uspehe t.j. 1. mesto na Občinskem tekmovanju.

Vsestranske je krajevna organizacija Rk Planina ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ v teh letih izvedla vse načrtovane pa še več nenačrtovanih nalog, bile pa krvedajalski plati ali pa vzgajal plati. S svojim delom pri tečajih je mnoge pomagala Občinskemu odboru Rk Šentjur, tudi finančno tečajji za šoferje. Tudi z Civilne zaščite on je sodelovanje zaudeveljive.

Poročilo iz arhiva potrjuje, da je bilo na Planini organiziranih več tečajev prve pomoči za šoferje, člane civilne zaščite in podmladek Rdečega križa, kjer gre velika zasluga dr. Šmidu, ki si je vzela čas ter predaval in vzgajal tekmovalne ekipe. Pod njegovim vodstvom so ekipe civilne zaščite dosegle najboljše uspehe: več prvih mest na občinskem tekmovanju. S svojim delom so veliko pomagali Občinskemu odboru RK Šentjur.

7. ZGODOVINSKI RAZVOJ KRVODAJALSTVA NA PLANINI

Iz zapisnika, ki ga je pripravila Cvetka Tržan leta 1998, je razvidno, da se je krvodajalstvo na Planini začelo leta 1950 v manjšem obsegu.

Cvetka Tržan (1932–2008) je bila predsednica KORK Planina pri Sevnici v letih 1964–1985 (slika last dr. Šmida)

Tudi iz govora dr. Šmida ob smrti Cvetke Tržan je viden njen prispevek pri delovanju RK in krvodajalstva na Planini pri Sevnici.

»Izgubili smo osebnost, ki se je vse življenje zavestno predajala solidarnosti, humanosti, plemenitosti in nepristranskosti pri pomoči sočloveku, zlasti v okviru krajevne organizacije Rdečega križa.

Kot predsednica KORK-a na Planini je v letih 1964–1985 opravila enormno delo na terenu skupaj s svojimi sodelavci in člani RK. Organizirala je razdeljevanje obleke, obutve, spodnjega perila in posteljnine ljudem, ki so bili tega potrebni. Organizirala je srečanja starostnikov s kulturnim programom in pogostitvijo. Za 8. marec ali novo leto je s sodelavci obiskala vse tiste, ki so bili priklenjeni na posteljo ali pa se skupnega srečanja niso mogli udeležiti. V zimskem času je organizirala tečaj z naslovom »Nega bolnika na domu«, ob koncu tečajev pa tudi tekmovanja. Na šoli je organizirala podmladek Rdečega križa, v katerega so bili sprejeti vsako leto učenci 1. razreda osnovne šole. Dvakrat letno je organizirala s sodelavci RK tudi krvodajalske akcije, ki so bile zelo dobro obiskane. KORK Planina je pod taktirko predsednice Cvetke deloval izredno uspešno in vzorno.

Temeljna načela gibanja RK, solidarnost, plemenitost, humanost, nepristranskost, prostovoljnost in univerzalnost so bili tudi njeno vodilo. Takšna velika osebnost je naša gospa Cvetka bila in takšna ostaja za vedno tudi v našem spominu.«

Delo je potekalo skupno s krajevno organizacijo Rdečega križa, ki sta jo takrat vodila zdaj že pokojna Stane Jazbec in Ivanka Rovšek iz Doropolja (Ivanka Rovšek je bila za svoje delo tudi odlikovana).

Staneta Jazbeca je nasledil Silvo Levec, ki je po dokumentih vodil krvodajalsko komisijo do leta 1978.

Sestanek upravnega odbora KORK Planina, na prvi sliki drugi z leve Silvo Levec (slika last dr. Janeza Šmida)

Levec Silvo
 Glavni tajnik
 Dne: 10.1.1978.

Občinski odbor ŽK
 Lentja pri Celju

Lodena: odstop.

Spominam nastave, da je zdruzo stremel
 razlogov odstopam od funkcij v 40
 obč. odb. ŽK Lentja se pravi kot predsednik
 obč. krvodajalske komisije mi pravi
 nastave, da moj odstop sprejme, ter v
 letu 1978 imenuje novega predsednika
 krvodajalske komisije, kar v letu 1978 me bomo
 vse obvezni in tega mestora.

Vse obveznosti, ki izhajajo iz leta 1977
 bomo v moji krajini in se ne more.

S spoštovanjem!

Levec Silvo

1 x j.p.

Iz odstopne izjave je razvidno, da je Silvo Levec zaradi zdravstvenih razlogov leta 1978 ponudil odstop in hkrati poudaril, da bo vse obveznosti za leto 1977 opravil v najkrajšem času.

Krvodajalske akcije so bile najprej samo enkrat letno, po letu 1970 in danes pa dvakrat letno, pomladi in jeseni. Po potrebi, zlasti za skupino 0, je krvodajalce prišel iskat kombi iz celjske bolnišnice in jih odpeljal v Celje na transfuzijsko postajo, ki jo je takrat vodila dr. Štrausova.

Pred letom 1953 so občani za oddano kri prejeli bone za sladkor, sol, testenine, maslo, denarja niso prejeli nikoli.

Tudi po letu 1953, ko je krvodajalstvo postalo prostovoljno, število krvodajalcev na Planini ni padlo.

**Prva krvodajalska akcija v zdravstvenem domu leta 1957,
krvodajalec Anton Tržan iz Ležiš
(slika last dr. Janeza Šmida)**

Odvzem krvi (sliki last dr. Šmida, stari več kot 30 let)

Čakanje na krvodajalsko akcijo (slika last dr. Šmida)

Udeležba na akcijah je bila zelo dobra (več kot 100 odvzemov). Krvodajalska komisija na Planini je bila najuspešnejša v celjski regiji. Večkrat je bila za svoje humano delo pohvaljena.

Odvzemi so se opravljali v šoli, po letu 1957 pa v zdravstvenem domu, najprej starem, po letu 1977 pa v novem. Od leta 1989 Cvetka Tržan dela ni več spremljala, a po podatkih, ki nam jih je dal dr. Šmid, krvodajalske akcije še vedno potekajo v zdravstvenem domu.

*Prvi zdravstveni dom
(slika last dr. Janeza Šmida)*

*Zdravstvena postaja Planina pri Sevnici danes
(<http://www.zd-sentjur.si/zgodovina.html>)*

***Bela zastava z rdečim križem (simbol RK) opozarja občane na krvodajalsko akcijo
(slika iz arhiva dr. Šmida)***

Da bi krvodajalcem izkazali hvaležnost, so bili darovalci za petkratno darovano kri pohvaljeni, za 10 ali 15 odvzemov pa odlikovani. Taka odlikovanja so bila javna, na občnih zborih Rdečega križa, ki jih je podeljeval takratni predsednik občinskega zbora Rdečega križa g. Denžič. Ta je bil pri svojem delu zelo aktiven.

Seznam krvodajalcev, ki so darovali kri 5, 10, 15 krat
Planina pri Sevnici

1. Bobek Kristina, Planina pri Sevnici 27	5 krat
2. Koprivc Dragica, Planina pri Sevnici n.h.	5 krat
3. Vodišek Anton, Planina pri Sevnici 57	5 krat
4. Koprivc Leopold, Doropolje 22, Planina pri Sev.	5 krat
5. Ločičnik Leopold, Podlog 8, Planina pri Sevnici	5 krat
6. Ločičnik Martina, Podlog 8, Planina pri Sevnici	5 krat
7. Petelinšek Vinko, Dobje n.h., Dobje pri Planini	5 krat
8. Rebernik Ivan, Ravno 5, Dobje pri Planini	5 krat
9. Debelak Anton, Nova vas, Šentjur pri Celju	5 krat
10. Žibret Darinka, Planina pri Sevnici n.h.	5 krat
11. Uduč Branko, Presečno 26, Dobje pri Planini	5 krat
12. Uduč Vili, Planina pri Sevnici 53	5 krat
13. Tisel Ivan, Planina pri Sevnici 55	5 krat
14. Krajnc Viktor, Planinski vrh 5, Planina pri Sev.	5 krat
15. Obrez Kristina, Dobje pri Planini, Repuž 4	5 krat
16. Tovornik Silvo, Tajhte n.h., Planina pri Sevnici	10 krat
17. Kolar Janja, Planina pri Sevnici 43 b	10 krat
18. Hladin Vid, Podlog 25, Planina pri Sevnici	10 krat
19. Kunst Jože, Podvine 5, Planina pri Sevnici	10 krat
20. Šmid dr. Janez, Planina pri Sevnici 68	15 krat

V arhivu smo našli tudi seznam krvodajalcev, ki so dali kri 5-krat, 10-krat, 15-krat in so bili predlagani za odlikovanja – srebrne značke, diplome in zahvale.

Krajevna organizacija RK
Krvodajalska komisija
Planina pri Sevnici.

Dne 7.4.1975.

Zadeva : Predlog za odlikovanje.

Občinski odbor RK
Šentjur pri Celju.

Spodaj navedene člane, ki se s svojim dolgoletnim in nesebičnim delom prispevali lep delež za humanost in dvig dela RK, predlagamo za odlikovanje

1. Dr. Šmid Janez	roj.	22. 5. 1942.	stan. Planina 39	6 let	preds. krv. da
2. Čepin Jelica	"	15. 3. 1956.	" Šentvid 3e 1e	"	član "
3. Pregrač Marija	"	3. 4. 1933	"	2 1e	" " UO RK
4. Leprivo Darinka	"	18. 9. 1934.	"	21 1e	" krv. kom.
5. Ožir Pepca	"	16. 3. 1916.	" Podleg 22 14	"	" " "
6. Kelšan Jelica	"	21. 12. 1928	" Viseče 17 8	"	" " "
7. Jezbinšek Danica	"	19. 2. 1946.	" Planina 35 11	"	" " UO RK
8. Žagar Marija	"	5. 11. 1932.	" Planina 49 6	"	" " "
9. Kreft Marija	"	24. 1e. 1919.	" Planina 36 6	"	" " "

Zgoraj imenovani naj se odlikujejo s Republiške srebrne značke.

D I P L O M E :

1. Keželj Ivan	15. 8. 1924.	Podvine 22	član UO RK	6 let	
2. Rebič Mirica	2e. 2. 1957.	Derapelje 8	" UO RK	krv. kom.	teh. 22 51
3. Krajinč Verica	5. 11. 1944.	Planinski vrh	"	"	" 7 let
4. Tevernik Jelica	5. 6. 1952.	Planina 12	"	"	" 6 let
5. Peljanc Ida	11. 4. 1958.	Viseče 2	"	"	" 4 let
6. Ožir Ladislav	11. 4. 1926.	Podleg 22	"	"	" 6 "
7. Ratajci Jaki	12. 8. 1945.	Planina 36	"	"	" 7 "
8. Jazbec Franc	6. 4. 1923.	Brde 1e	"	"	" 6 "
9. Baumkircher Rupert	3e. 6. 1946.	Viseče 5	"	"	" 5 "
1e. Kevačič Lenka	12. 5. 1944.	Planina 48	"	Vodja pedm. RK	6 "
11. Drane Ignac	5. 7. 1922.	Hruševje 4	"	UO RK	4 "
12. Šmid Pepca	7. 11. 1942.	Derapelje 24	"	"	5 "
13. Ribič Karelina	31. 1e. 1934.	" 3e	"	"	5 "

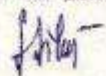
Z A H V A L O :

1. Guček Pepca 23. 6. 1936. Brde 12 član UO RK 1 leto

Zgoraj navedeni se s svojim delom zaslužili priznanja, saj se v novem obdobju ponovno izveljeni in presimo, da se jim pedelije odlikovanja, let, let je razporejeno.

S tovariškimi pozdravi!

Za RK in krvod. komisije:

Predlog za odlikovanja za srebrno značko iz leta 1976, kjer bilo treba podati obširne obrazložitve o delu posameznika

OBRAZLOŽITEV:

/Na člani so bili izpolni v
svojem imenu/

PREDLOG ZA ODLOČANJE

/Priloge in lce/

ČLANI KOMISIJE OBČINSKEGA ODBORA RKS:

1. LETO RAJSTVA, KRAJ,
OČINA, SE
2. RAZDOBIČJE
3. KAKOVOTA ORGANIZACIJA V
KATERI JE KAPOVNIK IN
KAKšno DELO OBRATUJA
4. PREDVALIŠČE
5. OD KOLIKO DELA V SE,
KAKšNE FUNKCIJE JE IMEL,
KAKšNA FUNKCIJA
6. KAKšNA USPEŠNOST SE JE
PREJEL IN KDAJ

- občinski	DA	NE
- člani RKS	DA	NE
- člani RKS	DA	NE

7. KA KATERO PRIZNANJE SE
PREJELA
8. OBRATOVNIŠTEV RAZLOGOV, KATERI KATERI SE PREDLAGA
Določeno vrsto in število priznanj:

ČLANI KOMISIJE REPUBLIŠKEGA ODBORA RKS:

Obrazložitev za dr. Janeza Šmida

Vsekolzi aktivno sodeluje v prvodajalstvu, kot član te komisije, istočasno je aktivni prvodajalec, dvakrat pa je del tudi lastni mozeg, kot prvodajalec je bil tudi odlikovan. V PR uspešno deluje in žanje precej uspeha, saj zastopa najtežavnejši rajon v JS Planina. Za dolgoletno požrtvovalno delo v vrstah RA zasluži predlagano odlikovanje.

1926.Planina
SOB Šentjur pri Celju SR Slovenija

slovenec

invalidski upokojenec

Podlog 8,p.Planina pri Sevnici

od leta 1963 ta član NO IO BK in član
krvodat.komisije

///

////
////

srebrni znak NO RIS

Kot predsednik krvodajalske komisije v kraj.org. BK Planina je vsestransko aktiven, kar se tudi izkazuje pri krvodajalskih akcijah na Planini, ki so uspešne, saj se odzove na akcijo vedno preko 100 ljudi oz. je preko 100 odvzemov. Tudi kot član NO IO BK Planina je zelo aktiven in si prizadeva, z raznimi predavanji in zdravstveno vzgojo razširi znanje širšemu krogu kmečkega življa na Planini in širši okolici. Zaradi aktivnosti v delovanju BK in splošne izobrazbe po zdravstveni plati zasluži predlagana odlikovanje.

Primer utemeljitve upravičenosti za prejem odlikovanja

Poročilo, ki je bilo napisano v sedemdesetih letih

Spodaj navedene člane, ki so s svojim dolgoletnim in nesebičnim delom prispevali lep delež za humanost in dvig dela Rdečega križa predlagamo za odlikovanje:

Dr. Šmid, Janez	Planina 39	6 let predsednik krvodajalske akcije
Čepin, Jožica	Šentvid 30	10 let članica
Pregrad, Marija	Šentvid 2	10 let v UO RK
Koprivc, Darinka	Šentvid 21	10 let v krvodajalski komisiji
Ožir, Pepca	Podlog 22	14 let v krvodajalski komisiji
Kolman, Jožica	Visoče 17	8 let v krvodajalski komisiji
Jazbinšek, Danica	Planina 35	11 let v UO RK
Žagar, Marija	Planina 49	6 let v UO RK
Krofl, Marija	Planina 36	6 let v UO RK

Zgoraj imenovani naj se odlikujejo z republiško srebrno značko.

Značke za krvodajalce po letih sodelovanja (last arhiva dr. Šmida)

Po odhodu Silva Levca je predsedstvo prevzel g. Zabukovšek, ki je bil manj dostopen med predsedniki Rdečega križa in krvodajalskih komisij, pa tudi manj priljubljen. Premalo se je zavedal, da ljudje na podeželju potrebujejo lepo besedo, iskrenost, za kar so pripravljeni storiti marsikaj.

8. ZBIRANJE DAROVALCEV KRVI

Darovalce krvi so v začetku po terenu zbrali člani - aktivisti Rdečega križa za posamezno vas in aktivisti krvodajalske komisije. Zapisovali so jih na posebne pole, kjer se je vsak podpisal. Danes stalne krvodajalce vabijo z vabili in z objavami v medijih.

za roki: Zgaga, koaga
 Solisale: Smid Gopeč

Nabiralni list za krvodajalce za l. 1968.

Št.	Ime in priimek	Bivališče	Podpis
1	Bahina Karel	Doropolje 30	Bahina Karel
2	Jean Anton	Doropolje	Jean Anton
3	Lečinski Gobjko	Doropolje	Lečinski Gobjko
4	Kunšek Alojz	Doropolje	Kunšek Alojz
5	Kunšek Alojzija	"	Kunšek Alojzija
6	Bahina Marija	"	Bahina Marija
7	Brečko Jozefa	Doropolje 28	Brečko Jozefa
8	Ričič Karolina	Doropolje 22	Ričič Karolina
9	Libet Hendrik	Doropolje	Libet Hendrik
10	Tobarišek Ivan	Doropolje 31	Tobarišek Ivan
11	Tobarišek Marija	Doropolje 39	Tobarišek Marija
12	Jostušnik Stanko	Golobinjah 6	Jostušnik Stanko
13	Rajh Karl	Golobinjah 7	Rajh Karl
14	Štepec Justina	Golobinjah 1	Štepec Justina
15	Smid Jozica	Doropolje 2	Smid Jozica

Nabiralni list iz arhiva leta 1968

organizacija RK
 Nabiralec: Kitič Klemen
 Krvodajalska komisija: Flamincič in sori: Doropolje - Zgaga
 Nabiralni list za krvodajalce za 15.3.1970.

Ime in priimek	Bivališče	Št. darovanih enot	Podpis
Brečko Karel	Zgaga	1	Brečko Karel
Bahina Karel	Zgaga	6	Bahina Karel
Bahina Marija	"	2	Bahina Marija
Kunšek Alojz	"	1	Kunšek Alojz
Jean Anton	"	-	Jean Anton
Lečinski Gobjko	"	-	Lečinski Gobjko
Libet Hendrik	"	-	Libet Hendrik
Kapušnik Lenček	Doropolje	6	Kapušnik Lenček
Pustan Miha	Zgaga	-	Pustan Miha
Čarbič Marija	"	-	Čarbič Marija
Zrežič Ivan	"	-	Zrežič Ivan
Štepec Jozica	"	-	Štepec Jozica
Ričič Karolina	"	-	Ričič Karolina
Libet Hendrik	"	-	Libet Hendrik
Kunšek Alojz	Doropolje	-	Kunšek Alojz
Ričič Marija	"	-	Ričič Marija

Nabiralni list leta 1970

Sumarni krvodajalci dne 15.3.1970

Št.	Ime in priimek	Bivališče	Roj. leto	Št. darovanih enot	Št. priznanj	Št. pomb
54	Bahina Jozica	Zgaga	1936	1	-	-
55	Lečinski Marija	Zgaga	1945	6	x	in data
56	Smid Ivan	Zgaga	1934	5	-	-
57	Jozica Karel	Planina	1915	4	-	-
58	Bahina Jozica	Planina	1944	1	-	-
59	Kunšek Ivan	Planina	1921	-	-	-
60	Čarbič Marija	Planina	1952	-	-	-
61	Čarbič Marija	Planina	1946	-	-	-
62	Lečinski Karel	Doropolje	1944	5	-	-
63	Lečinski Ivan	Doropolje	1938	4	-	-
64	Lečinski Karel	Doropolje	1946	1	-	-
65	Lečinski Karel	Doropolje	1946	1	-	-
66	Lečinski Karel	Doropolje	1934	4	x	x
67	Lečinski Karel	Doropolje	1933	10	x	x
68	Lečinski Karel	Doropolje	1944	3	-	x
69	Lečinski Karel	Planina	1946	3	-	-
70	Lečinski Karel	Zgaga	1949	1	-	-
71	Lečinski Karel	Zgaga	1946	-	-	x
72	Lečinski Karel	Doropolje	1923	9	x	-
73	Lečinski Karel	Zgaga	1906	-	-	-
74	Lečinski Karel	Planina	1936	3	-	-
75	Lečinski Karel	Planina	1938	-	-	-
76	Lečinski Karel	Planina	1942	5	-	x
77	Lečinski Karel	Planina	1954	-	-	-
78	Lečinski Karel	Planina	1928	-	-	-

VABILO

Priznanje in ime: _____
 Stanovanje: _____
 Posredujem, da se dne 25.10.01 (19.07-12) zjutraj v (na) ZP Maribor zaradi darovanja krvi kolikokrat priznava krvodajalec: _____
 Pred odložitvijo bomo zbirali pregledni.

Pozdravljamo Vas, če se ta dar ne zahtuje nobenih stroškov, tudi ne mleka ali mlečne kreme, ker je to sicer možno in zelo koristno. Če bi pa zahtevali šče, črna kava, kruh, marmelado, sadje in podobno.

Po darovanju krvi vam bomo posrežili s prigrizki.

Vaša kri lahko marsikomu vrne zdravje ali mu celo reši življenje.

RDEČI KRIŽ SLOVENSKE Občinske organizacije

šifra RK: 100

Iz dokumentov je razvidno, da so krvodajalce po posameznih krajih zbirali nabiralci¹. Oba dokumenta vsebujeta podatke o bivališču in podpis, dokument iz leta 1970 pa še, kolikokrat je krvodajalec že dal kri, katero priznanje je že prejel – zlato, srebrno ali rdeče.

¹ Nabiralec – aktivist RK za posamezno vas

8.1. KRVODAJALSKE AKCIJE PO LETIH IZ ARHIVA DR. ŠMIDA

Vas	Leto	Nabiralec	Št. krvodajalcev
Podvine, Planinski Vrh			
Žaga, Manga	1968	Šmid, Pepca	15
Brdo, Dežno	1968	Kolman, Marjolka	4
Podpeč	1968	Gračnar, Mimika	14
Planinska vas	1968	Brilej, Zahko	9
Šentvid	1968	Pregrad, Mimica	20
Podvine	1968	Koželj, Vinko	10
Planinska vas	1970	Kovač, Julijana	7
Podvine	1970	Čepin, D., Perčič, V.	19
Podpeč pri Šentvidu	1970	Jančič, Jožica	12
Loke	1970	Planko, Justika	14
Šentvid	1970	Pregrad, Mimica	22
Planina/del	1970	Tovornik, Angela	13
Podpeč, Dežno	1970	Brezgovšek, Tonika	11
Brdo, Tajhte	1970	Jazbec, Jože	7
Visoče, Prapretno	1970	Poljanc, Mimica	5
Manga, Golobinjek	1970	Manček, Lenka	8
Doropolje, Žaga	1970	Ribič, Karolina	15
Podlog	1970	Ožir, Martina	5
Lipa	1970	Vodišek, Mimi	7
Planina	1970	Gorišek, Vilko	15
Sele, Marof	1970	Kolman, Jožica	8
Planina pri Sevnici	1971		154
Žaga, Doropolje – Netopir	1971	Ribič, Karolina	62
Prapretno, Visoče	1971	Križnik, Katarina	10
Brdo, Tajhte	1971	Jazbec, Franc	10
Hrušovje, Presečno	1971	Drame, Darinka	67
Sele, Marof, Pristava, Podpeč	1971	Kolman, Julka	33
Podlog	1971	Ožir, Pepca	144
Podvine	1971	Koželj, Ivan	12
Planina, Rožni dol, Gračnica	1971	Krofl, Marija	26
Loke, Tajhte	1971	Leskovšek, Franc	38
Planinska vas. Planinski Vrh	1971	Kovač, Julijana	109
Šentvid	1971	Kovač, Anica	183
Golobinjek, Manga, Visoče	1971	Manček, Dragica	166
Lipa, Planina, Rožni dol, Loke, Doropolje, Šentvid, Brdo, Podpeč, Visoče, Tajhte	1972		220
Šentvid – Lipa	1973	Pregrad, Mimica	11
Na terenu, kjer pobira RTV-naročnino	1973	Žibret, Jože	8
Manga – Golobinjek	1973	Manček, Dragica	3
Podlog – Bohor	1973	Ožir, Ladislav	8
Planina, Visoče, Doropolje	1973	Romih, Miha	20
Podvine – Podpeč	1973	Koželj, Ivan	12

Visočje, Prapretno	1973	Baumkircher, Rupert	4
Doropolje, Žaga, Netopir	1973	Robič, Karolina	13
Loke	1973	Leskovšek, Franc	54
Planina, Mrzlo Polje, Jurklošter, Tajhte, Dobje, Prapretno, Planinska vas, Doropolje	1973	Špan	19
Planinski Vrh, Planinska vas	1973	Kranjc, Verica	2
Brdo	1973	Jazbec, Franc	4
Podlog, Planina, Brdo, Lažiše	1973	Zorko - Bohinc	10
Planina	1973	Krofl, Marija	2
Planina, Visočje, Doropolje, Podvine, Prapretno, Loke, Tajhte, Brdo, Golobinjek, Šentvid	1973		161
Lipa, Rožnidol	1974	Gorišek, Vilko	19
Doropolje	1976	Šmid, Pepca	18
Šentvid	1976	Pregrad, Mimi	15
Planina	1976	Govšek, Vilko	30
Brdo	1976	Guček, Pepca	155
Vejice, Golobinjek	1976	Zorko, Vera	148
Visočje, Marof	1976	Baumkircher, Rupert	146
Pristava- Sele	1976	Kolman, Jožica	143
Prapretno	1976	Senica, Tonček	141
Podlog, Zagorje	1976	Ožirk, Pepca	131
Podvine	1976	Koželj, Ivan	117
Podpeč pri Šentvidu	1976	Luskar, Anica	110
Planinska vas	1976	Žibret, Jože	86
Tajhte	1976	Pušnik, Milka	60
Ravno – Brezje	1976		39
Repuš, Slatina	1976	Vrečko, Ivanka	48
Večje Brdo	1976	Čadej, Angela	32
Suho – Jezerce	1976	Romih, Gabriela	22
Škrnice – Zavše	1976	Vrečko, Ivanka	12
Planinski Vrh, Podpeč, Doropolje, Lažiše, Marof, Golobinjek, Visočje, Brezje, Planina, Tajhte, Loke, Suho, Jezerce, Dobje	1977		256
Planina, Šentvid, Doropolje, Podlog, Planinska vas, Planinski Vrh, Podvine, Tajhte, Brdo, Loke, Visočje, Golobinjek, Podpeč	1980		273
Planina, Dobje	1983		200
Planina, Dobje	1984		224
Doropolje, Planina, Brezje, Repuš, Prapretno, Brdo, Golobinjek, Loke, Hrušovje, Visočje	1987		297
Tajhte, Planina, Doropolje, Podpeč, Podlog, Brezje, Golobinjek, Planinski Vrh, Visočje, Marijina vas	1989		93

Iz zgornjega zbirnika vseh nabiralnih pol so razvidni nabiralci po vaseh in število krvodajalcev po vaseh. Vidni so tudi podatki, da je Dobje spadalo pod Planino, danes pa imajo samostojne krvodajalske akcije

8.2. PREGLED KRVODAJALCEV V LETIH 1970–1975

Po podatkih iz poročila leta 1974 in 1975 krvodajalske akcije ni bilo, ker je na Planini razsajala zlatenica. To je potrdil tudi dr. Janez Šmid, ki je akcijo zaradi zlatenice odsvetoval.

Leto	Št. krvodajalcev	Odklonjenih	Št. odvzemov	L krvi	Znesek
1970	168	16	152	35	1800
1971	158	22	136	30	1650
1972	147	29	118	26	1450
1973	124	21	103	22	1300

Iz poročila krvodajalske komisije Planina v letih 1970–1973

Leta 1973 so krvodajalci odšli v bolnico Celje na odvzem krvi – 2 avtobusa, 4 osebni avtomobili. Opravljenih je bilo 89 odvzemov in 14 odvzemov v Šentjurju, odklonjenih 13 v Celju in 8 v Šentjurju, skupaj 124 krvodajalcev. Ostali podatki so razvidni iz tabele.

Iz poročila:

Leta 1974 ni bilo krvodajalske akcije zaradi epidemije zlatenice, ki se je pojavila na vseh koncih krajevne skupnosti Planina in Dobje in bi s krvodajalsko akcijo nehote povzročili več škode kot koristi. Za uspeh na področju krvodajalstva gre zasluga predsedniku te komisije dr. Šmidu, tukajšnjemu zdravniku.

Vsako leto je bilo kar nekaj prostovoljcev odklonjenih. Dr. Šmid je povedal, da je na osnovi pregleda hemoglobina in osebnega razgovora moral tudi koga odkloniti. Povedal je, da je to moral storiti zelo previdno, saj so bili ljudje zelo občutljivi.

9. KDO JE LAHKO KRVODAJALEC?

Kri lahko daruje vsak, ki:

- je dobrega zdravja,
- med 18 in 65 leti starosti,
- tehta vsaj 50 kg,
- zadnje mesece ni imel večje operacije,
- v zadnjem letu ni prejel transfuzije,
- moški, ki vsaj tri mesece ni daroval krvi,
- ženska, ki vsaj štiri mesece ni darovala krvi in v zadnjem letu ni bila noseča.

Krvi ne morejo darovati vsi, ki:

- imajo hujša obolenja srca,
- imajo ali so imeli maligne (rakave) bolezni,
- sodijo v rizično skupino za prenos bolezni,
- imajo sladkorno bolezen, ki jo uravnavajo z insulinom,
- preboleli ali so v zadnjih 14 dneh preboleli akutni infarkt.

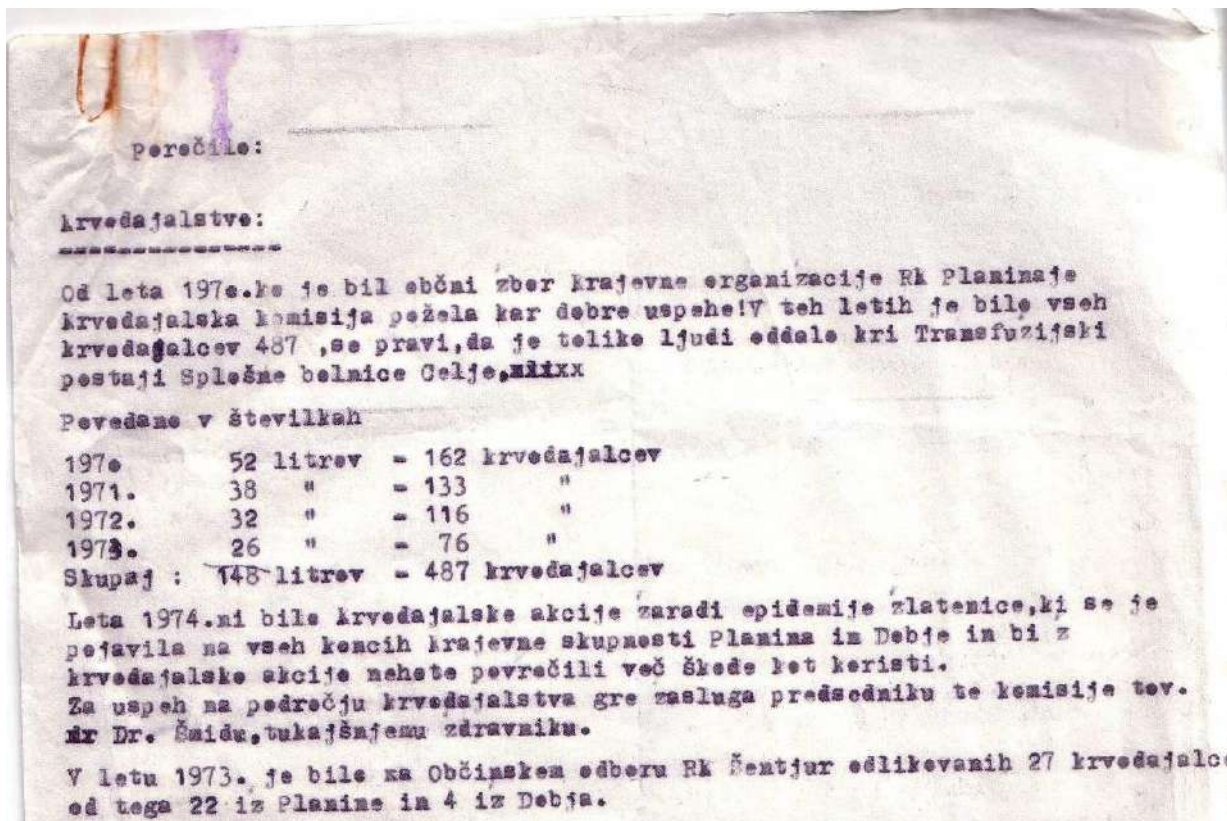
10. ORGANIZACIJA KRVODAJALSKIH AKCIJ NA PLANINI

Po nabiralni akciji darovalcev krvi so pripravili okvirni seznam. Priprava okvirnega seznama krvodajalcev je bila potrebna, saj so morali obvestiti transfuzijsko postajo v Celju, da so se lahko pripravili na odvzem. To dejstvo potrjuje tudi spodnje obvestilo iz leta 1971.

Iz obvestila krvodajalske komisije Transfuzijske postaje bolnišnice v Celju z dne 22. 10. 1971:

Obveščamo vas, da se bo 7/11-1971 dopoldan v prostorih ZP Planina, vršil odvzem krvi. Doslej se je prijavilo 185 krvodajalcev. toliko v vednost, zaradi priprav na to akcijo.

Predsednik krvodajalske komisije
Dr. Šmid Janez

Iz programa dela za obdobje 1976–1980, ki naj bi bil čimbolj razgiban in deloven ter z več akcijami na leto, je razvidno, da je treba zavest krvodajalcev dvigniti na višjo raven, ker je to edini izhod iz krize oz. nazadovanja krvodajalstva.

RDEČI KRIŽ SLOVENIJE
OBČINSKA ORGANIZACIJA RKS
ŠENTJUR PRI CELJU

Datum: 20. 8. 1988

VABILO

Sklicujem sejo komisije za krvodajalsko akcijo pri Občinski organizaciji Rdečega križa Šentjur pri Celju in posvet s predsedniki krajevnih organizacij RK, ki bo

v sredo, 31. avgusta 1988, ob 13. uri v prostorih sejne sobe družbenopolitičnih organizacij v Šentjurju (nad pošto).

Predlagam naslednji dnevno red:

1. organiziranje in izvedba prostovoljne krvodajalske akcije v občini
2. druge aktualne naloge:
 - pregled dogovorjenih nalog s seje predsedstva RK (zadnje seje)
 - sklic letne skupščine občinske organizacije RK
 - teden boja proti kajenju (aktivnosti)
 - pridobivanje občanov za darovanje delov človeškega telesa v primeru smrti

Letos praznujemo 35 let prostovoljnega, anonimnega in brezplačnega krvodajalstva pri nas. To je ena od najbolj razvitih solidarnostnih, plemenitih in humanih oblik pomoči sočloveku.

Ker se globoko zavedamo, da kri rešuje in zdravi človeška življenja in se je ne da proizvajati v podjetjih, se bomo vsi skupaj potrudili, da tudi letos v krvodajalsko akcijo vključimo maksimalno število občanov in iz vseh sredin naše občine zagotovimo maksimalno število darovalcev človeške krvi.

S strani Zavoda za transfuzijo krvi v Ljubljani je krvodajalska akcija Šentjur planirana 26. septembra 1988.

Poleg omenjene akcije pa organiziramo v letošnjem letu še krvodajalsko akcijo na Planini (v oktobru in novembru), za kar pa še konkretnih datumov nimamo.

Brez vaše pomoči in sodelovanja, ki ga kot aktivnost RK niste nikoli odrekli, si težko zamišljamo izpeljavo posameznih pomembnih aktivnostih v RK, ki jih skupaj načrtujemo.

Vljudno vas prosimo, da se udeležite seje ter prispevate pri uresničevanju skupnih nalog svoj dragocen delež in bogate izkušnje.

Tovariško vas pozdravljamo.

Vabljeni- (posebej)

- Dr. ŠMID JANEZ - Zdravstveni dom Planina
Sekretar - v.d.
- Tov. PEŠAK DUŠANKA - Zdravstveni dom Šentjur
- SLEJKO Slavko
- Dr. TISEL ŠTEFAN

KO RK je spadal pod Občinski odbor Rdečega križa Šentjur, kar je vidno tudi iz vabil občinskega RK.

RK KO Planina pri Sevnici je o vsaki krvodajalski akciji obveščal Občinski odbor RK.

Krvodajalska komisija
Planina pri Sevnici

Datum: 22/10-1971

Občinski odbor RK
Šentjur pri Celju

Obveščamo vas, da bo 7/11-1971 dopoldan v prostorih ZP Planina odvzem krvi. Doslej se je prijavilo 185 krvodajalcev. Toliko v vednosti zaradi eventualnega razdeljevanja značk oziroma drugih spominskih daril.

Predsednik
krvodajalske komisije

Dr. Šmid Janez

O tem so obvestili občinski odbor RK Celje in občinski odbor RK Šentjur pri Celju.

Denar za oddano kri na Planina pri Sevnici je prejemal občinski odbor, ki je potem razpolagal s tem denarjem. Dokumenti potrjujejo, da ni bilo vedno ustreznega razporejanja denarja, zato je KO RK Planina zahteval, da se denar nakazuje na njegov račun.

Iz obvestila krvodajalske komisije s predsednikom Silvom Levcem občinskemu odboru Rdečega križa 30. 9. 1968 smo ugotovili, da Občinski odbor ni vedno ustrezno sodeloval s Krajevno organizacijo RK Planina pri Sevnici.

Obveščamo vas, da smo z dogovorom transfuzijske postaje Celje predstavili krvodajalsko akcijo na Planini pri Sevnici z od vas določenega razporeda 19. 3. 1970 na dan 15. 3. 1970. Z oziroma na to, ker na delavnik obratujejo tako splošno kot zobna ambulanta in nimamo prostora za akcijo. Poleg tega pa na delavnik tudi ne bi bilo obiska. Za v bodoče vas ponovno prosimo, da predhodno povprašate krvodajalsko komisijo Planina pri Sevnici, da sporazumno določimo krvodajalsko akcijo, ker je Planina izključno kmečki predel in ob delavnikih se ljudje ne morejo odzvati akciji. Toliko v vednost.

O tem so obvestili občinski odbor RK Celje in občinski odbor RK Šentjur pri Celju.

Tudi iz obvestila TRANFUZIJSKI POSTAJI SPLOŠNE BOLNIŠNICE CELJE 30. 9 1968 je vidno, da ni bilo ustreznega sodelovanja z občinskim odborom v Šentjurju.

»KO RK krvodajalska komisija Planina pri Sevnici obvešča naslov in postavlja zahtevek, da se stroški za kri plačajo na naš naslov, ne pa Občinskemu odboru RK Šentjur. Naša organizacija nima žiro računa, pač pa ima hranilno knjižico pri pošti. Vsekakor postavljamo zahtevo, da nam denar nakažete na Planino, in prosimo, da pošljete pismeni pristanek. Sicer smo pripravljene akcijo krvodajalstva odpovedati. V ilustracijo navajamo, da nam Šentjur, se pravi Občinski odbor RK, danes ni izplačal denarja za minule krvodajalske akcije, četudi nam zaračunava vsak material, ki ga potrebujemo.«

Obenem obveščamo, da bi avtobus za prevoz krvodajalcev iz Dobja in Šentvida za dne 13/10-1968 vozil po ceni 1,20 ND po km. Vsekakor smo mnenja, da je nujno potrebno najeti ta dodatni avtobus.

Vsa poročila in obvestila do leta 1970 potrjujejo, da je bil predsednik Silvo Levec.

Iz obvestil smo tudi ugotovili, da je Krvodajalska komisija Planina pri Sevnici o vsaki akciji obveščala Občinski odbor RK Šentjur. Iz obvestila 22. 10. 1971 je kot predsednik krvodajalske komisije zabeležen dr. Janez Šmid, ki je potrdil, da je bil bolj formalni predsednik, opravljal pa je vsa potrebna dela za organizacijo akcij.

KRAJEVINA RK
Krvodajalska komisija
PLANINA PRI SEVNICI

DATUM: 8/1-1970

SPLOŠNA BOLNICA
Računovodstvo

CELJE

ZADEVA: Poizvedba

Vljudno prosimo naslov, da nam pošlje podatke, koliko je bilo nakazano denarja za krvodajalske akcije, in sicer v letu 1967, 1968 in 1969. Koliko je bilo ločeno po teh letih odvzete krvi v litrih in cena za en liter. Prav tako prosimo, da nam sporočite, kdaj ste nakazali denar za prevoz krvodajalcev v letu 1968, ki je znašal 108,80 ND in za leto 1969 za prevoz krvodajalcev. Ker transfuzijska postaja Celje razpolaga samo z enim kombijem za prevoz krvodajalcev iz oddaljenih krajev, smo po predhodni odobritvi z naslovom/transfuzijska/ za leto 1968 in 1969 najeli minibus za prevoz krvodajalcev. Navedeni podatki so nam nujno potrebni zaradi ureditve finančnega poslovanja med občinskim odborom RK Šentjur pri Celju in krvodajalsko komisijo Planina pri Sevnici.

Vljudno prosimo naslov, da nam navedene podatke čim prej pošlje.

S spoštovanjem

Tajnik krv. kom.
BEVC Marta

Predsednik krv. kom.
LEVEC Silvo

- O tem se obvestijo
1. Občinski odbor RK Celje
Gledališka 2
 2. Občinski odbor RK Šentjur pri Celju

KRAJEVNA ORGANIZACIJA RK
Krvodajalska komisija
Planina pri Sevnici

DATUM: 8/1-1970

OBČINSKI ODBOR RDEČEGA KRIŽA; tov. KALINŠEK
Gledališka št. 2

ZADEVA: Obvestilo

Obveščamo vas, da smo z dogovorom transfuzijske postaje Celje predstavili krvodajalsko akcijo na Planini pri Sevnici z od vas

določenega razporeda 19.3.1970 na dan 15.3.1970. Z oziroma na to, ker na delavnik obratujejo tako splošna kot zobna ambulanta, nimamo prostora za akcijo. Poleg tega pa na delavnik tudi ne bi bilo obiska. Za v bodoče vas ponovno prosimo, da predhodno povprašate krvodajalsko komisijo Planina pri Sevnici, da sporazumno določimo krvodajalsko akcijo, ker je Planina izključno kmečki predel in ob delavnikih se ljudje ne morejo odzvati akciji. Toliko v vednosti.

S spoštovanjem.

Tajnik krv. kom. BEVC Marta

Predsednik krv. kom.

LEVEC Silvo

O tem se obvestijo;

1. občinski odbor RK Celje
Gledališka 2
2. Občinski odbor RK Šentjur pri Celju
3. Arhiv

KRAJEVNA ORGANIZACIJA RK
Krvodajalska komisija
Planina pri Sevnici

DATUM: 8/1-1970

OBČINSKI ODBOR RDEČEGA KRIŽA; tov. KALINŠEK
Gledališka št. 2

ZADEVA: Obvestilo

Obveščamo vas, da smo z dogovorom transfuzijske postaje Celje predstavili krvodajalsko akcijo na Planini pri Sevnici z od vas določenega razporeda 19. 3. 1970 na dan 15. 3. 1970. Z ozirom na to, ker na delavnik obratujejo tako splošna kot zobna ambulanta in nimamo prostora za akcijo. Poleg tega pa na delavnik tudi ne bi bilo obiska. Za v bodoče vas ponovno prosimo, da predhodno povprašate krvodajalsko komisijo Planina pri Sevnici, da sporazumno določimo krvodajalsko akcijo, ker je Planina izključno kmečki predel in ob delavnikih se ljudje ne morejo odzvati akciji. Toliko v vednosti.

S spoštovanjem.

Tajnik krv. kom. BEVC Marta

Predsednik krv. kom.

LEVEC Silvo

O tem se obvestijo;

1. Občinski odbor RK Celje
Gledališka 2
2. Občinski odbor RK Šentjur pri Celju
3. Arhiv

11. NAČINI OBVEŠČANJA

Iz spodnjih obvestil, ki so jih obesili na vidna mesta v vaseh, so vidni razporedi voženj avtobusov oz. kombijev z določenih zbirališč. Razporedi potrjujejo, da so se krvodajalske akcije res vršile v sedemdesetih ob nedeljah po sveti maši.

Iz obvestila krvodajalske komisije Planine pri Sevnici 6. 3. 1970

Obveščamo krvodajalce, da bo odvzem krvi dne 15. marca 1970 v zdravstvenem domu na Planini pri Sevnici s pričetkom od 7. ure dalje. Ker je potreba po krvi velika, vljudno prosimo, da se udeležite te človekoljubne akcije v čim večjem številu.

O B V E S T I L O

Obveščamo krvodajalce, da bo odvzem krvi dne 15. marca 1970 v Zdravstvenem domu na Planini pri Sevnici s pričetkom od 9. ure dalje. Ker je potreba po krvi velika, vljudno prosimo, da se udeležite te človekoljubne akcije v čim večjem številu.

SPORED PREVOZOV KRVODAJALCEV:

1. ŠENTVID, zbirališče na trgu, prevoz z avtobusom ob 8. uri, 8:30 uri in ob 10. uri dopoldne
2. ŽAGA, zbirališče pri BREČKO Ivanu, v Doropolju pri Doberšek Ivanu in ŠPAN Francu, ob 7:30 uri, 9. uri in 9:30 uri
3. LOKE PRI PLANINI, zbirališče pri PLANKOTU ob 8:30 in 9:30 uri
4. DEŽNO, zbirališče pri Lemut, ob 8.30 uri
5. GRAČNICA, zbirališče na postaji - avtobusa ob 8.15, 9.15 in 10. uri

VSE ZA KRI!

Tajnik
BEVC Marta

Predsednik
Levec Silvo

Krvodajalska komisija
Planina pri Sevnici

RAZPORED:

1. Šentvid, Podpeč pri Šentvidu, Podlog, Podvine, Planinska vas, Planinski Vrh. Zbirališče pred trgovino, vozil bo avtobus
2. Doropolje ob 9. uri. Zbirališče za Staro žago, Vejice in Netopir pri Ribič Karolini na Stari žagi, za Doropolje in Mango tudi ob 9. uri, zbirališče pri Žibretu v Doropolju
3. Loke pri Planini in Hrušovje, zbirališče ob 8. uri na Lokah pri Pušniku, za Tajhte ob 8. uri, zbirališče pri Leskošek Milki v

Tajhtah.

Na vsakem vabilu je določena ura, kdaj naj bi se krvodajalec zglasil v Zdravstvenem domu Planina in prosimo, da se časovne razporeditve držite.

Krvodajalska komisija
Planina pri Sevnici

RAZPORED:

1. Po prvi maši na vasi: Šentvid, Podpeč pri Šentvidu, Podlog, Podvine, Planinska vas, Planinski vrh. Zbirališče pred trgovino, vozil bo avtobus.
2. Ob 9. uri za vasi: Vejice, Netopir in Staro žago z zbirališčem pri Ribič Karolini na Stari žagi. Za vasi Doropolje in Mango pa pri Žibretu v Doropolju.
3. Ob 8. uri za vasi: Loke pri Planini in Hrušovje z zbirališčem pri Pušniku na Lokah. Za vas Tajhte pa pri Leskovšek Milki v Tajhtah.

Na vsakem vabilu je določena ura, kdaj naj bi se krvodajalec zglasil v zdravstvenem domu Planina in prosimo, da se časovne razporeditve držite.

Predsednik krvodajalske komisije
Dr. Šmid Janez

Krvodajalska komisija

12. KRVODAJALSKE AKCIJE NA PLANINI PRI SEVNICI V SLIKAH

Vse slike so iz arhiva dr. Šmida.

Tudi dr. Šmid med krvodajalci

»

13. ZAHVALA OBČANOM ZA DARAVANO KRI

Po letu 1953 je postalo krvodajalstvo brezplačno, zato se je krvodajalska komisija trudila, da je poleg malice v gostilni Levec poskrbela, da je organizirala zanimive izlete, ki so občanom – krvodajalcem veliko pomenili.

Krvodajalce so tudi vabili na posebne prireditve, ki so jih organizirali skupaj s šolo, kjer so najbolj zaslužni prejeli diplome, priznanja, značke.

Utrinki z izletov in podelitev priznanj krvodajalcem v sliki

INTERVJU Z MEDICINSKO SESTRO MIHAELO TISEL

V celoti objavljamo intervju z medicinsko sestro Mihaelo Tisel iz Golobinjeka pri Planini, ki je rojena 1957 in že od nastopa službe od 1976 sodeluje v krvodajalskih akcijah.

Moje sodelovanje pri krvodajalskih akcijah se je pričelo že leta 1976 – kar isto leto, ko sem nastopila službo. Kdo me je navdušil za krvodajalstvo, niti ne vem. Bilo je kar samoumevno, če vabim in vzpodbujam druge k tej humani dejavnosti, da moram biti to tudi sama, saj zgledi vlečejo. Tako sem tudi sama aktivna krvodajalka že vsa ta leta.

Krvodajalske akcije imamo 2-krat letno, in sicer v marcu in oktobru. Potekajo v Zdravstveni postaji Planina od 7. do 12. ure.

Na začetku mojega delovanja smo vabili osebno (z vabili), še posebej smo vzpodbujali mlade, ki so dopolnili 18 let, ostale odrasle pa smo vabili z osebnimi vabili in plakati, ki smo jih razobesili po vaseh in vidnih mestih. Vabila sem dobrih 25 let pisala in razpošiljala sama, danes pa je to preneseno na RK Šentjur. Še danes se vabi krvodajalce z osebnimi vabili, plakati, pa tudi kakšno objavo na radiu.

Pred 34 leti, ko sem se vključila v to delo, so bili ljudje zelo počaščeni, če so bili osebno vabljeni na krvodajalsko akcijo, čutili so se osebno nagovorjeni in to jim je veliko pomenilo.

Krvodajalec lahko postane vsak, ki dopolni 18 let in se počuti zdravega. Sicer pa je pred vsakim odvzemom pregled: določi se mu krvna skupina in hemoglobin, nato ga pregleda zdravnik, ki odloči, ali je krvodajalec primeren za odvzem krvi, hkrati pa zdravnik določi količino odvzete krvi, ki se strogo označi in transportira na center, kjer gre v predelavo oz. skladiščenje. Če ima krvodajalec neurejen krvni tlak ali kako drugo bolezen, kjer zdravnik presodi, da ni možen odvzem, je krvodajalec odklonjen.

Pred 30 leti je bilo število krvodajalcev bistveno manjše kot danes, ko dosega tudi 140 krvodajalcev na eno krvodajalsko akcijo.

Krvodajalske akcije so bile od nekdaj kar en »vaški« praznik. Krvodajalci so dobri ljudje, humani, na akcije prihajajo že skoraj eno uro pred uradnim začetkom, so razpoloženi, s sabo prinašajo tudi humor in dobro voljo. Tudi če komu postane slabo, ni nobenega problema – razumejo in jemljejo za dobro. Tako se razpoloženje prenaša tudi na delovno ekipo in smo ta dan ena »velika družina«.

Od Darinke Čížek iz Podloga pri Bohorju, ki je kri darovala kar 48-krat, smo o sodelovanju na krvodajalskih akcijah izvedeli naslednje:

Pri krvodajalskih akcijah je začela sodelovati okoli leta 1954. Za to humano dejavnost je ni navdušil nobeden, vendar je na dom dobila vabilo in se je krvodajalske akcije udeležila zaradi radovednosti. Zdaj ne krvi ne daje več, ker je stara že čez 70, nazadnje pa je dala kri, ko je bila stara 70 let. Do sedaj je dala kri 48-krat, a je hotela dati še dvakrat, da bi prišla do številke 50, vendar jo je bilo sram. Njena krvna skupina je 0. Krvodajalske akcije potekajo na Planini kot so vedno v preteklosti. Pri samem postopku odvzema krvi je tako, da mora krvodajalec najprej izpolniti obrazec, in če ni nekih posebnih zapletov, lahko odda kri. Prejšnja leta pa niso bili potrebni obrazci. Ugodnosti teh krvodajalcev je bila ta, da so imeli manjše plačilo za dodatno zavarovanje, izleti pa so bili po ugodnejši ceni.

14. ZAKLJUČEK:

Krvodajalstvo na Planini pri Sevnici sodi med najbolj razvite dejavnosti in deluje že od samih začetkov. Zasluga za tako razvito humanitarno dejavnost gre predvsem zagnani krvodajalski komisiji, ki deluje v okviru KO RK Planina pri Sevnici. Veliko je v vseh letih prispeval tudi zdravstveni dom na Planini, kjer je v akcijah sodelovalo vse osebje z dr. Šmidom na čelu. V samih začetkih je bilo potrebno veliko angažiranosti aktivistov – nabiralcev, da so pridobili krvodajalce. Morali so organizirati tudi prevoze, se prilagoditi podeželskemu okolju in akcije izvajati ob nedeljah po maši. Danes s te strani ni več težav, saj imajo ljudje svoje prevoze, tudi obveščanje in vabljenje na akcije je lažje.

Petinštiridesetletnica organiziranega krvodajalstva v občini Šentjur pri Celju

Tudi v občini Šentjur smo se v letu 1998 pridružili številnim slovesnostim ob petinštiridesetletnici organiziranega krvodajalstva v Sloveniji. Območna organizacija RK Šentjur je zapela organizacijo prireditve KO RK Gorica pri Slivnici.

V občini smo v zadnjih letih organizirali sedem krvodajalskih akcij. Po dve na Planini in v Gorici pri Slivnici v sodelovanju z bolnišnico Celje, en pa v poletnih mesecih v Šentjuru v sodelovanju z republikanskim Zavodom za transfuzijo krvi. Prav v Gorici pri Slivnici so bile krvodajalske akcije v zadnjih letih organizirane na pobudo prostovoljnih darovalcev, ki jim gre tudi zahvala za zaupano nam prireditev ob

praznovanju petinštiridesetletnice krvodajalstva v Sloveniji.

Slovesnost je bila 17. oktobra v kulturnem domu v Gorici pri Slivnici. Začele so jo pevke domačega ženskega pevskega zbora z Zdravljico, v nadaljevanju pa so se vrstili številni pozdravi in govori.

Slovesnostna govornica je bila gospa Dušanka Pešak, podpredsednica Območnega združenja RK Šentjur, ki je opisala pot organiziranega krvodajalstva v občini in njegovo mesto v slovenskem prostoru. Nikoli posebej visoko razvito gospodarstvo ima v svojih vrsteh zabeleženi okrog 1500 krvodajalcev, od katerih se jih letno udeležuje krvodajalskih akcij okrog

600. Med govorniki je bil tudi slovesnostni gost, prim. dr. Edvard Glaser, predsednik komisije RK za krvodajalstvo in transplentacijo, ki je med številnimi zanimivimi podatki povedal tudi podatek o visoki udeležbi prebivalstva med krvodajalci v celjski regiji (7,8%). Posebna zahvala gre gospodu dr. Šmida, ki skrbi za kontinuiteto krvodajalstva na Planini, v KO RK Gorica pa smo na tem področju pravzaprav še zelo mladi. Prvo krvodajalsko akcijo smo namreč izvedli šele leta 1991. Obe KO RK sta prejeli priznanje za prizadevanje delo na področju širjenja krvodajalstva.

Poleg mladih članov RK so s kulturnim programom večer popestrili tudi mladi glasbeniki, ki so pokazali svoje spretnosti za klavirjem.

Na koncu dodam še nekaj podatkov o KO RK Gorica pri Slivnici. Šteje okrog 250 članov, ki jo s svojo članarino finančno podpirajo. Iz njihovih vrst je prišla pobuda, da začnemo organizacijo krvodajalskih akcij v kraju samem. Po premisleku in razgovorih s predstojnico službe za transfuziologijo v bolnišnici Celje smo v mrzlem februarškem dnevu leta 1991 organizirali prvo krvodajalsko akcijo in jo po meglenem jutru prav srečno uspešno zaključili s 53 udeleženci.

ANDREJ ZELIČ

Aktivnost krvodajalske komisije in dr. Šmida potrjuje članek Andreje Zelič (v članku je pri imenu napaka) ob 45-letnici organiziranega krvodajalstva v občini Šentjur v Glasilu RK

15. PRILOGE:

15.1. *Intervju z medicinsko sestro Mihaelo Tisel*

Ime in priimek
Prebivališče
Starost

1. Kdaj ste začeli sodelovati pri krvodajalskih akcijah in zakaj?
2. Kdo vas je navdušil za to humano dejavnost?
3. Ste tudi vi krvodajalka/krvodajalec?
4. Kako pridobivate krvodajalce?
5. Kolikokrat na leto organizirate krvodajalske akcije?
6. Kje potekajo in kako dolgo potekajo?
7. Kaj je na krvodajalskih akcijah vaša naloga?
8. Kdo lahko postane krvodajalec?
9. Kakšen je postopek pri samem odvzemu krvi?
10. Kolikšno je povprečno število krvodajalcev na akcijo?
11. Kolikšno je bilo število krvodajalcev v vaših začetkih in danes? Primerjajte, prosim.
12. V kakšnih primerih je bil krvodajalec odklonjen?
13. Kakšna je bila naloga nabiralcev, kako je potekalo nabiranje krvodajalcev?
14. Navedite kakšno zanimivost s krvodajalskih akcij.
15. Imate mogoče kakšen slikovni ali pisni material, vezan na krvodajalske akcije?

15.2. *Intervju za krvodajalce*

Ime in priimek
Prebivališče
Starost

1. Kdaj ste začeli sodelovati pri krvodajalskih akcijah in zakaj?
2. Kdo vas je navdušil za to humano dejavnost?
3. Kolikokrat na leto daste kri in koliko?
4. Kolikokrat ste do sedaj dali kri?
5. Katera je vaša krvna skupina?
6. Kje potekajo krvodajalske akcije?
7. Kakšen je postopek pri samem odvzemu krvi?
8. Katere ugodnosti ste imeli kot krvodajalec, če ste jih imeli?
9. Nameravate še naprej dajati kri?
10. Navedite kakšno zanimivost, povezano z vašim dajanjem krvi.

15.3. LITERATURA IN VIRI

Enciklopedija, Ljubljana, MK.

Arhiv RK Planina pri Sevnici.

Arhiv dr. Janez Šmida.

Enciklopedija Slovenije 6: Kre-Marij.

Glasilo RK, št. IV. 1999.

Glasilo RK, št. V.1998, posebna izdaja, *45 let krvodajalstva, (str. 7).*

Glasilo RK, št. III.1999.

INFORMATORJI:

Dr. Janez Šmid

Mihaela Tisel

Darinka Čížek

Jezikovni pregled: Nina Gradič

KAZALO

1.	POTEK DELA	2
1.1.	DELO ČLANOV ZGODOVINSKEGA KROŽKA.....	2
1.2.	CILJI RAZISKOVANJA.....	2
1.3.	ČLANI ZGODOVINSKEGA KROŽKA	2
2.	DELO ZGODOVINSKEGA KROŽKA V SLIKAH.....	3
	3
3.	UVOD.....	4
4.	KAJ JE KRVODAJALSTVO.....	5
5.	ZGODOVINSKI RAZVOJ KRVODAJALSTVA V SLOVENIJI	6
5.1.	ZAČETKI TRANSFUZIOLOGIJE.....	6
6.	KRAJEVNI ODBOR RDEČEGA KRIŽA PLANINA PRI SEVNICI.....	9
7.	ZGODOVINSKI RAZVOJ KRVODAJALSTVA NA PLANINI.....	13
8.	ZBIRANJE DAROVALCEV KRVI.....	22
8.1.	KRVODAJALSKE AKCIJE PO LETIH IZ arhiva dr. Šmida.	23
8.2.	PREGLED KRVODAJALCEV OD 1070 - 75.....	25
9.	<i>KDO JE LAHKO KRVODAJALEC?</i>	25
10.	ORGANIZACIJA KRVODAJALSKIH AKCIJ NA PLANINI.....	26
11.	NAČINI OBVEŠČANJA	32
12.	KRVODAJALSKE AKCIJE NA PLANINI PRI SEVNICI V SLIKAH.....	34
13.	ZAHVALA OBČANOM ZA DARAVANO KRI	37
14.	ZAKLJUČEK:.....	40
15.	PRILOGE:.....	42
15.1.	Intervju z medicinsko sestro Mihaelo Tisel	42
15.2.	Intervju za krvodajalce.....	42
15.3.	LITERATURA in viri.....	43